
Indsatskatalog med indsatser for øget gennemførelse og fastholdelse

---

Udarbejdet af

Moos-Bjerre A/S for det Faglige Udvalg for Træfagenes
Byggeuddannelse

Den 9. juli 2024

Indhold

01	Indledning
02	Oversigt over temaer
03	Undervisning
04	Vejledning
05	Lærepladser
06	Organisering, ledelse og samarbejde
07	Socialt miljø og fysiske rammer
08	Overgange mellem skoleforløb

Indledning

Dette anbefalings- og indsatskatalog er udarbejdet af Moos-Bjerre A/S (MB) på vegne af Det Faglige Udvalg for Træfagenes Byggeuddannelse.

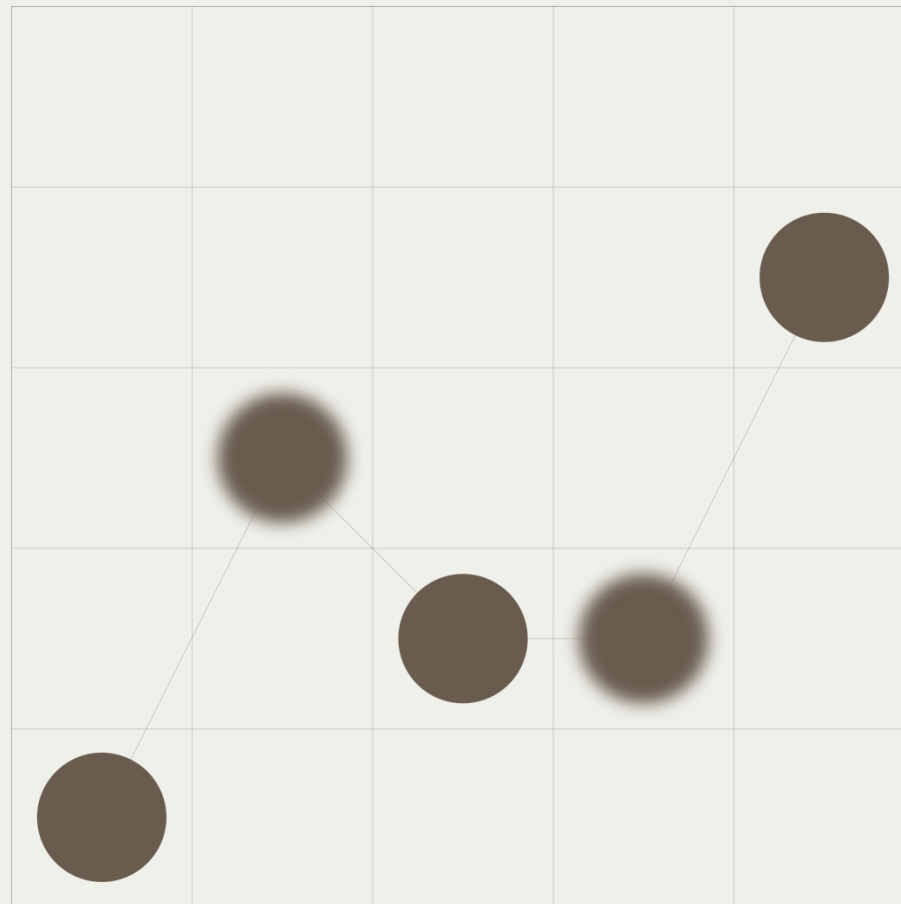
Kataloget er baseret på en omfattende undersøgelse af 'best practice' til fastholdelse af elever og lærlinge på udvalgte erhvervsskoler. Disse best practice indsatser er identificeret på baggrund af både kvantitative og særligt kvalitative data i et evidensbaseret 'best practice' undersøgelsesdesign. Analysegrundlaget omfatter flere datakilder, herunder enkeltinterviews med uddannelsesledere og separate fokusgruppeworkshops med hhv. faglærere, vejledere og elever.

Derudover er der afholdt fokusgruppeworkshops med faglærere, vejledere og LUU-medlemmer og en afsluttende spørgeskemaundersøgelse blandt analysens informanter til en kvalificering af de formulerede indsatser.

På baggrund af den samlede analyse præsenterer MB i dette anbefalings- og indsatskatalog konkrete indsatser, som kan øge gennemførelse på Træfagenes Byggeuddannelse, og som kan udbredes til samtlige erhvervsskoler, der udbyder denne.

Hvis du ønsker at læse mere uddybende om de enkelte indsatser samt analysen bag dette katalog, kan du læse mere i hovedrapporten "Analyse af gennemførelse på fagenes byggeuddannelse".

God læselyst.

Oversigt over temaer for tiltag

---

01 Undervisning

---

02 Vejledning

---

03 Lærepladser

---

04 Organisering, ledelse og samarbejde

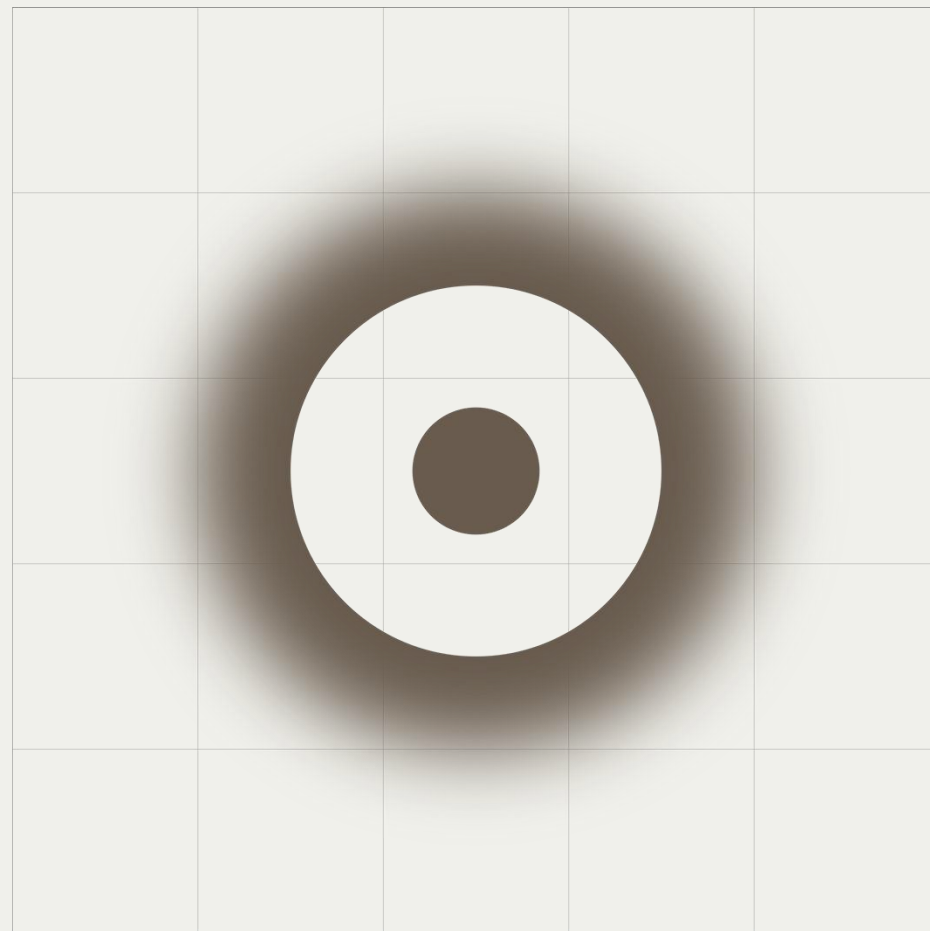
---

05 Socialt miljø og fysiske rammer

---

06 Overgange mellem skoleforløb

Potentialematrix

Introduktion til potentialematrix

Figuren til højre præsenterer et potentialematrix. Matrixen har til formål at give et indblik over indsatsenes effekt og kompleksitet samt give konkrete og brugbare indsigter i, hvilke tilpasninger, der kan øge effekten af gennemførelsen på uddannelserne. Hvert tema vil have et potentialematrix med indsatsene rangeret, efterfulgt af et slide der uddyber indsatsene. De to akser i matrixen repræsenterer effekten og kompleksiteten.

Effekt:

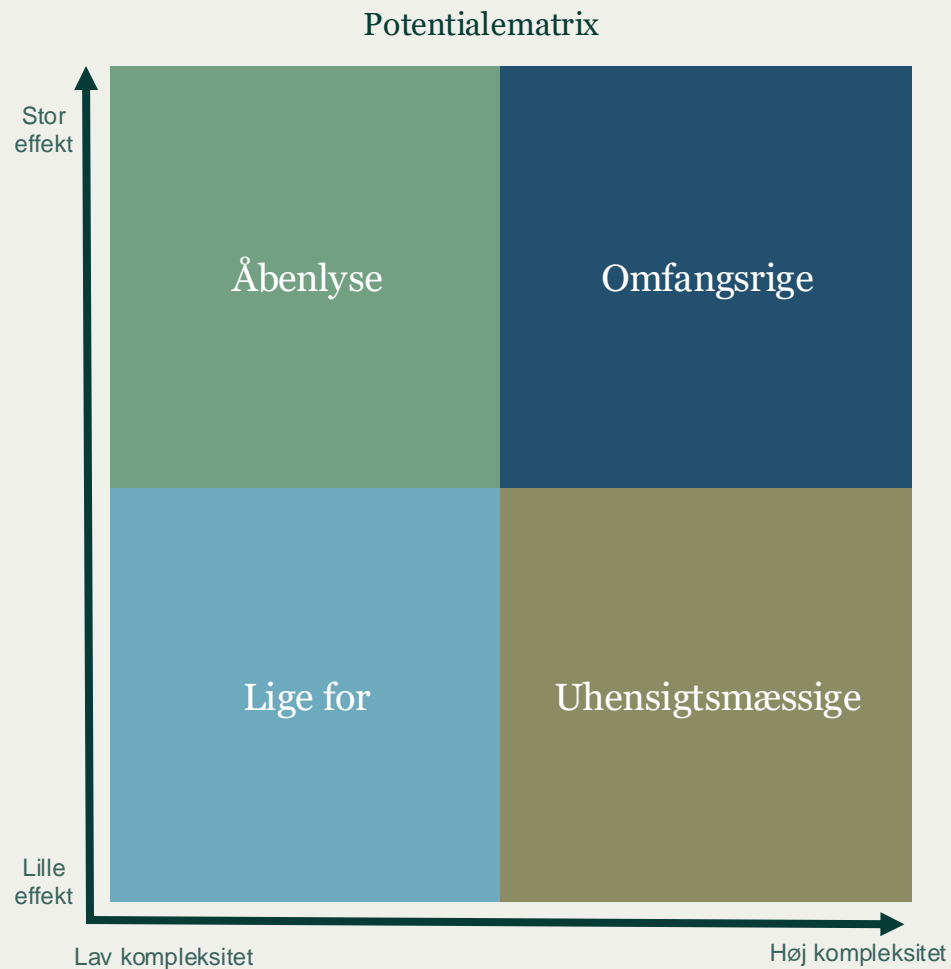
Lille: Indsatsen vil have begrænset betydning for gennemførelsen
Mellem: Indsatsen vil have betydelig betydning for gennemførelsen
Stor: Indsats vil have afgørende betydning for gennemførelsen

Kompleksitet (ressourcer ift. tid, økonomi og opbakning)

Lav: Indsats kan simpelt implementeres
Mellem: Indsats kræver nogen koordinering og finansiering
Høj: Indsats kræver strukturelle ændringer

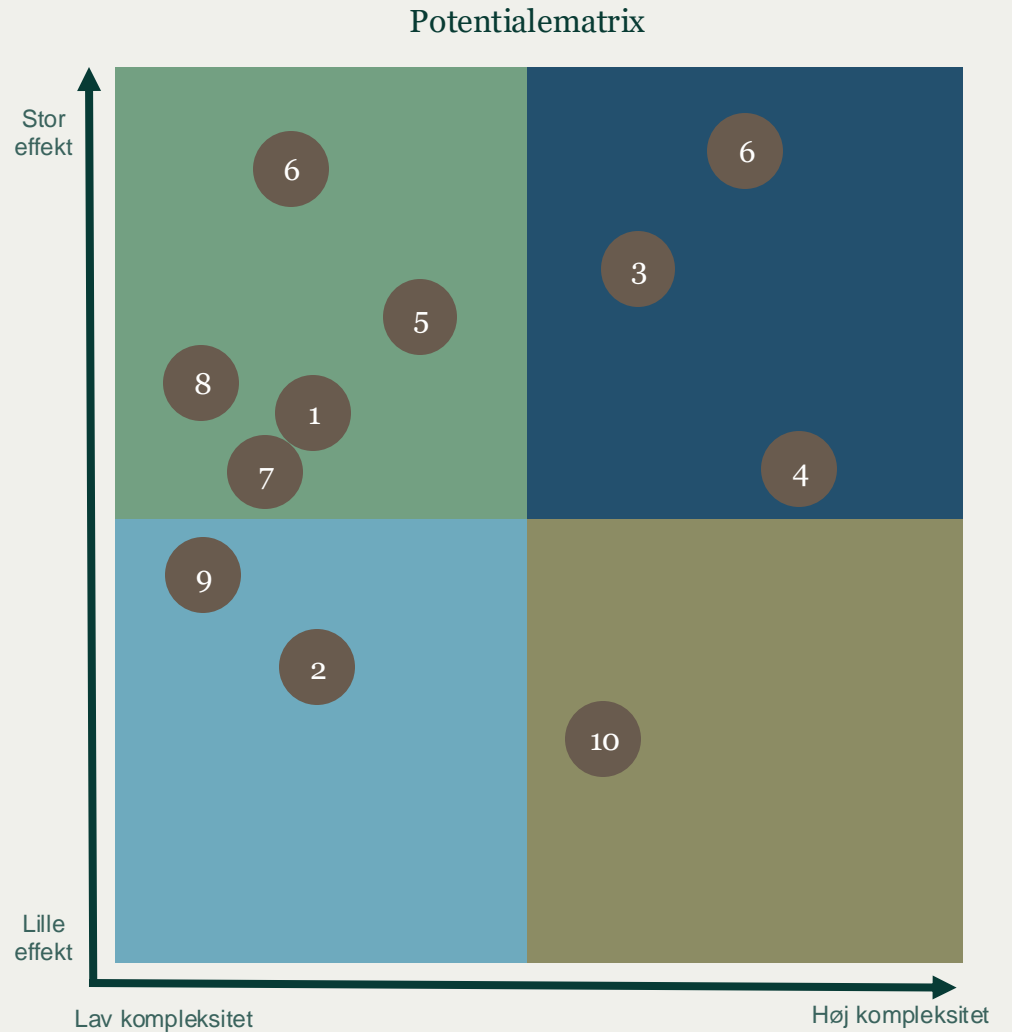
Datakilder i potentiale vurderingen

Potentiale vurderingen er udarbejdet på baggrund af samtlige datakilder. Dette indebærer tværlæsning og analyse af alle datakilderne i analysen.

Undervisning

- 1 Vekslen mellem teori og praksis
- 2 Antal elever i gruppeopgaver
- 3 Differentieret undervisning
- 4 Lærepladsophold når elever er foran med opgave
- 5 Tilstedeværelse af faglærere
- 6 Hjælpelærer eller "flyver"
- 7 Spejling i faglærerne
- 8 Praksisnær undervisning
- 9 Klart program for undervisning
- 10 Forbedring af systemer til skema

Undervisning

1

Vekslen mellem teori og praksis

- Eleverne på træfagernes byggeuddannelse foretrækker praktisk arbejde og kan have svært ved længere perioder med teori. Undervisningen tilpasses derfor med daglig praksisundervisning i værkstedet for at styrke engagementet og læringen. På hovedforløbet kan længere teoriperioder være uundgåelige.
- Løsningen er at skabe balanceret undervisning, hvor teori og praktik veksles, fx med morgenundervisning i teorilokaler og eftermiddagsundervisning i værkstedet, eller ved at åbne både teori- og værkstedslokaler hele dagen, hvilket gør det muligt for den enkelte elev at gå mellem teori og praksis, som det passer ind i opgaveløsningen.

2

Antal elever i gruppeopgaver

- Der er varierende brug af gruppeopgaver og gruppestørrelser på tværs af skolerne. Store grupper kan føre til, at enkelte elever ikke bidrager tilstrækkeligt, hvilket kan påvirke deres præstation ved prøverne og øge risikoen for frafald. Når grupperne bliver for store, kan det samtidig være svært for faglæreren at gennemskue hvilke elever, der ikke lever op til de faglige mål.
- Anbefalingen er at begrænse gruppestørrelserne for at sikre aktiv deltagelse fra alle elever og støtte de fagligt svageste i deres udvikling, så færrest muligt stopper på uddannelsen pga. udfordringer ved at bestå prøverne.

3

Differentieret undervisning

- Elever starter på uddannelsen med varierende fagligt niveau. For at imødekomme dette bør undervisningen differentieres ved at tilbyde sværere opgaver til de dygtigste elever og mere tilpassede opgaver til fagligt udfordrede elever. Dette kan både gøres ved at have et katalog af ekstra opgaver klar til de hurtigste elever, eller at eleverne fra start stilles opgaver med varierende sværhedsgrad. Det kan fx være opgavens krav til træbeklædningen.
- Tiltag som dette kan sikre, at alle elever udfordres på et passende niveau, som fremmer succesoplevelser og reducerer frafald blandt både fagligt stærke og udfordrede elever.

4

Lærepladsophold når elever er foran pensum

- For at imødekomme udfordringen med fagligt stærke elever, der hurtigt afslutter opgaver og kan kede sig, tilbyder nogle skoler kortvarige lærepladsophold i skoleperioder på hovedforløbet, men også på grundforløbet.
- Dette tiltag giver eleverne mulighed for at anvende deres færdigheder i praksis, når de er foran med pensum på skolen, hvilket kan øge deres motivation og reducere oplevelsen af spildtid i undervisningen.
- Implementering kræver dog afstemning med den enkelte elev og tilstrækkelig fleksibilitet fra både skole og læreplads.

Undervisning

5

Tilstedeværelse af faglærere

- Elever på uddannelsen kan opleve udfordringer med tilgængeligheden af faglærere, især i værkstedet. Dette kan være demotiverende og hindre den faglige udvikling, særligt for yngre elever på GF1 og GF2, der kan have svært ved at administrere de frie rammer uden tilstedeværelse af en faglærer. Det er derfor vigtigt, at faglærerne er tilgængelige og fysisk til stede i undervisningssituationer for at støtte elevernes behov og opretholde en tryk relation.
- Implementering kræver ledelsesmæssig prioritering, tilstrækkelige ressourcer og en god organisering af faglærergruppen.

6

Hjælpelærer eller "flyver"

- På mange skoler oplever elever og faglærere udfordringer med elev-faglærer-ratioen, der kan påvirke undervisningskvaliteten og elevernes trivsel. En løsning er at implementere ekstra lærerressourcer i form af en hjælperlærer eller "flyver". Disse lærere kan tilbyde støtte og vejledning til eleverne i perioder med behov, enten pædagogisk eller faglig støtte. Alternativt kan faglærergupper organiseres i mindre teams, så lærerne kan dække ind for hinanden ved fravær og sikre kontinuitet i undervisningen. Implementering kræver ledelsesmæssig prioritering af ressourcer for at optimere undervisningskvaliteten og elevernes faglige udvikling.

7

Spejling i faglærerne

- Mange elever på uddannelsen har tidligere oplevet skoletræthed, boglige og faglige udfordringer i folkeskolen. Det er derfor vigtigt, at faglærere formår at engagere og motivere disse elever på alternative måder og skabe nye og positive fortællinger om, hvordan man er "den gode elev".
- Dette kan gøres ved at dele personlige historier og erfaringer fra deres egen vej gennem faget, som gør det muligt for eleverne at spejle sig i faglæreren. Dette kan både skabe faglig inspiration hos eleverne, vække deres interesse for uddannelsen samt styrke deres tro på, at de kan gennemføre med succes.

8

Praksisnær undervisning

- Eleverne ønsker undervisning, der tydeligt relaterer sig til deres arbejde på lærepladsen, både praktisk og teoretisk. Det er vigtigt at gøre den teoretiske undervisning praksisnær, fx ved anvendt matematik, der direkte relaterer sig til håndværksfaglige opgaver. Selvom der kan være forskelle i teknikker og materialer mellem skole og læreplads, bør eleverne opleve undervisningen som meningsfuld og relevant for det arbejde, de udfører i praksis og i deres fremtidige arbejde.
- Anbefalingen er, at undervisningen klart formidler sit formål og fokus, så eleverne ser værdien af det de lærer i praksis.

Undervisning

9

Klart program for undervisningen

- Grundet uddannelsens opbygning med både skole- samt praktik- og lærepladsforløb, kan det være svært for eleverne at forholde sig til uddannelsen som et sammenhængende forløb, hvis ikke der er beskrevet et klart program med mål for undervisningen. Samtidig er der mange elever, der grundet manglende skolemodenhed og andre udfordringer i høj grad profiterer af tydelig struktur og rammer for undervisningen. Samtidig efterspørger ressourcestærke elever tydeligere forventninger til deres faglige indsats og progression.
  - Derfor anbefales det, at der altid forelægges både langsigtede planer og mål for undervisningsforløbene i fysiske kompendier, og at kortsigtede planer for dagen skitseres fra morgenstunden i klasselokalet.
-

10

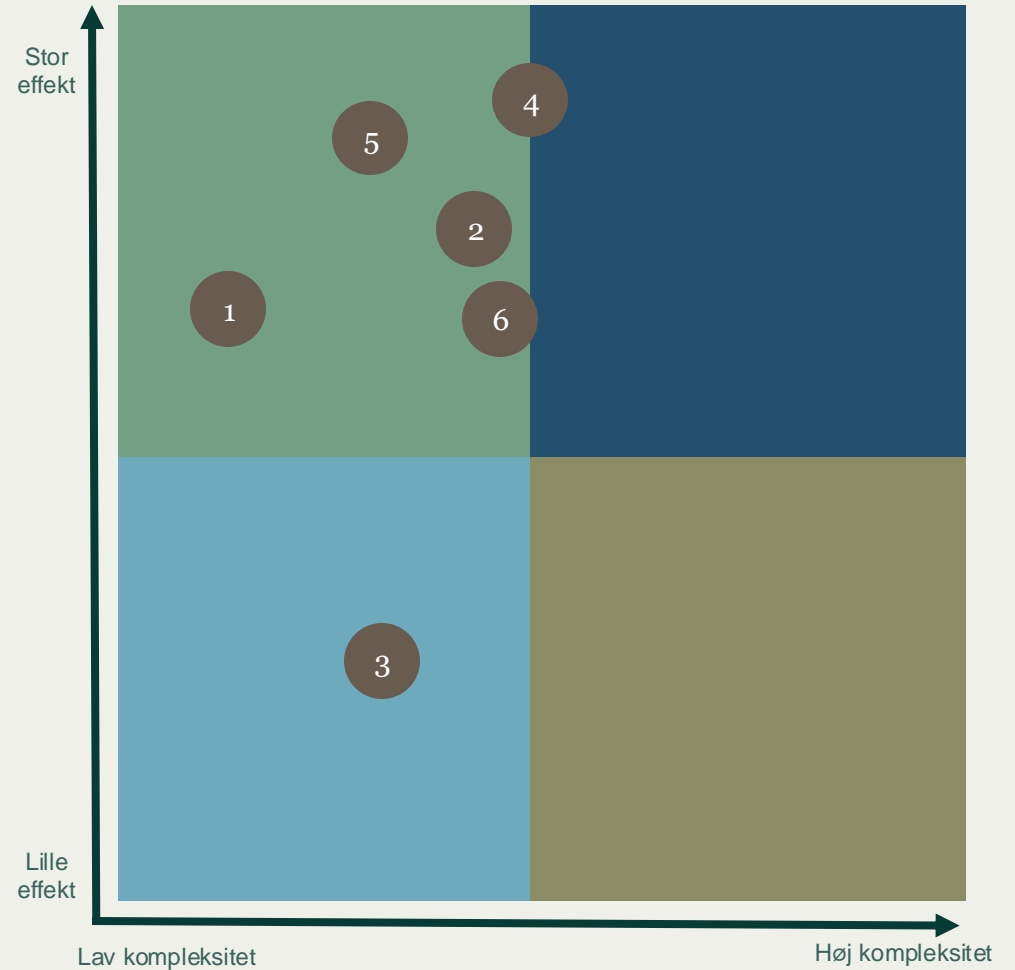
Forbedring af systemer til skema

- På visse skoler oplever eleverne udfordringer med at finde de rette lokaler og undervisere på grund af fejlagtige oplysninger i skemaet. Dette kan føre til forvirring, spildtid og stress, og sender samtidig et uheldigt signal til eleverne.
- For at løse dette bør skoler implementere et pålideligt IT-system, der regelmæssigt opdateres med korrekte oplysninger om lokaler og undervisere. Dette vil sikre en klar struktur og forudsigelighed i elevernes skoledag og understøtte en mere effektiv planlægning af undervisning og tid.

Vejledning

- 1 Synlighed og tilgængelighed
- 2 Sund kultur angående vejledning
- 3 Diversitet i faglighed og kompetencer hos vejledere
- 4 Tidlig fraværsopfølgning
- 5 Kommunikation med faglærere
- 6 Samtale med elever før skolestart

Potentialematrix

Vejledning

1

Synlighed og tilgængelighed

- For at sikre at elever nemt kan få den nødvendige vejledning, bør skolerne fokusere på at gøre vejlederne synlige og let tilgængelige. Dette kan hjælpes på vej ved at uddеле materiale med billeder af vejlederne og deres kontaktinformation i løbet af den første uge af uddannelsen samt placere synlige plakater og foldere på skolen.
- Vejlederne bør være til stede og proaktivt opsøge eleverne, fx når de arbejder i værkstederne eller opholder sig på gangene, da det skaber uformelle muligheder for at tilbyde støtte og vejledning. En tidlig introduktion til vejlederne sikrer, at eleverne ved, hvor de skal henvende sig for hjælp, hvilket understøtter deres trivsel og faglige udvikling.

2

Sund kultur angående vejledning

- For at nedbryde stigmatiseringen omkring at søge hjælp, bør skoler skabe åbne og indbydende vejlederkontorer, der signalerer tilgængelighed og tryghed. Nogle skoler har SPS-kontorer, der er indrettet som afslappende opholdssteder, hvor eleverne kan føle sig hjemme og komfortable ved at søge vejledning.
- En positiv udvikling i skolekulturen, hvor flere elever åbent søger vejledning og SPS-støtte, fremhæves som essentiel. Ved at fremme denne åbne dialog og indretning af fysiske rum kan skolerne skabe en sund kultur, hvor eleverne føler sig trygge ved at modtage den nødvendige hjælp og støtte.

3

Diversitet i faglighed og kompetencer hos vejledere

- Skolernes vejledningstilbud bør tilpasses, så vejlederne kan møde elevernes forskellige behov og præferencer. Nogle elever foretrækker vejledere med håndværksfaglig indsigt, der kan spejle deres sprogbrug og faglige forståelse. Andre ønsker at søge støtte hos vejledere, som ikke forbindes med deres faglige indsats i værkstederne.
- Derfor anbefales derfor, at skoler sikrer diversitet i vejledernes kompetencer og fagligheder, enten gennem faglig specialisering i de forskellige vejledningstilbud eller gennem intern sparring om fagtermer og sprogbrug, for at sikre optimal støtte og vejledning til alle elever.

4

Tidlig fraværsopfølgning

- Det er afgørende at håndtere fravær tidligt, da det ofte er et tidligt tegn på frafald. Skoler bør implementere finmaskede net til at identificere og følge op på bekymrende fravær fra starten af uddannelsen.
- Det kræver en fælles indsats på tværs af faglærere og vejledere, at reagere rettidigt på bekymrende fravær, men det er vigtigt, at give eleverne en oplevelse af, at deres fravær bemærkes, og at skolen er interesseret i at nedbringe den.
- En tidlig fraværsopfølgning vil i mange tilfælde også kunne identificere underliggende problemstillinger, som kan håndteres i et tidligt stadie inden de bliver kritiske.

Vejledning

5

Kommunikation med faglærere

- Tæt kommunikation mellem vejledere og faglærere kan i mange tilfælde være nøglen til god håndtering af elevers udfordringer og støttebehov. Faglærerne er ofte dem, som kan opspore bekymrende adfærd hos eleverne, og det er derfor afgørende for udnyttelse af vejledernes potentiale, at de informeres om denne adfærd, så man i samarbejde kan lave en handleplan for den enkelte elev.
  - Dette kræver, at der skabes gode anledning til sparring og vidensdeling på tværs, hvilket med fordel kunne være ved regelmæssige sparringsmøder, men også ved uformel sparring i frokostpauser og ved kaffemaskinen.
-

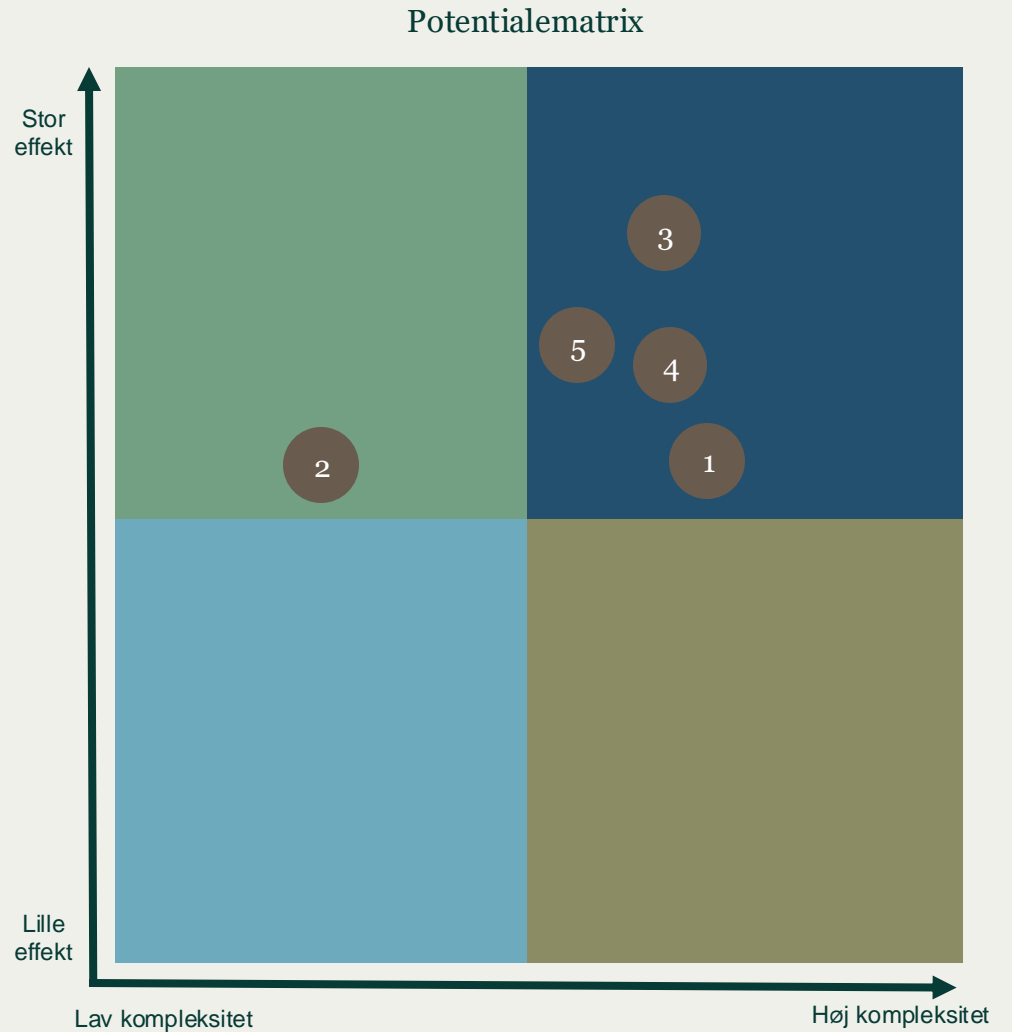
6

Samtale med elever før skolestart

- Den første tid på uddannelsen er afgørende vigtig for at fremme elevernes chance for gennemførelse. For at kunne sikre elever en god start på uddannelsen, hvor de får den nødvendige støtte og vejledning fra første dag, har flere skoler implementeret en systematisk tilgang med opkald eller møder med kommende elever for at afdække vejlednings- og SPS-behov forud for skolestarten.
- I tilfælde hvor der identificeres et støttebehov, kan skolen efterfølgende tage initiativ til at gennemføre et onlinemøde med eleven og evt. forældrene, hvor der tilrettelægges en god plan for hvordan støtten bedst understøtter elevens udfordringer og ambitioner for uddannelse. En tidlig dialog som denne kan understøtte tryghed og inkluderende opstartsperioder for udfordrede elever.

Lærepladser

- 1 Lærepladskort der holdes opdateret
- 2 Forberedelse af elever
- 3 Forberedelse af lærepladser
- 4 Kontinuerlig dialog med lærepladser
- 5 Anvendelse af og procedurer til lærepladsen.dk

Lærepladser

1

Opdateret lærepladskort

- Nogle skoler har indført et fysisk lærepladskort med logoer og kontaktinformationer for lokale lærepladser, opdateret af virksomhedskonsulenten. Kortet, der er tilgængeligt i undervisnings- og vejledningslokaler, hjælper eleverne med at finde lærepladser og fremmer samarbejdet mellem skolen og virksomhederne. Det kræver dog et stort arbejde fra skolen i forhold til at holde kortet opdateret, da det hurtigt mister relevans, hvis en virksomhed fx får en ny kontaktperson.
  - Dette tiltag er effektivt, især i områder med flere lærlinge end lærepladser, og forbedrer både elevernes søgeproces og skolens virksomhedskontakter.
-

2

Forberedelse af elever

- Elever på uddannelsen har ofte begrænset erhvervserfaring og har svært ved at søge lærepladser og navigere i virksomhedsmiljøer. For at afhjælpe dette underviser skolerne i CV- og ansøgningsskrivning og bruger rollespil til at forberede eleverne på mødet med læremestre. Denne undervisning integreres i danskfaget og som særskilte timer.
  - En væsentlig del af forberedelse bør også dreje sig om den rolle, som eleverne udfylder på lærepladsen samt hvilke forventninger man gensidigt bør have til hinanden i samarbejdet. Herunder normer for god kultur og opførelse.
  - Under lærepladsopholdet følger skolerne op med besøg og telefonisk kontakt til sårbare elever. Det anbefales at tilbyde forberedende undervisning på mødet med arbejdsmarkedet fra starten af uddannelsesforløbet, herunder CV- og ansøgningsskrivning, god adfærd på arbejdspladsen og mødestabilitet.
-

3

Tiltag 3: Forberedelse af lærepladser

- Nogle skoler har gode erfaringer med at informere lærepladser om elevernes særlige behov, såsom ADHD, ordblindhed eller sociale udfordringer, med samtykke fra eleven. Virksomhedskonsulenter målretter lærepladssøgningen ved at kommunikere disse behov til relevante lærepladser.
- Det anbefales, at konsulenterne understøtter eleverne i deres kontakt med lærepladsen og tilbyder generel vejledning til virksomheder om håndtering af lærlinge med særlige behov. En transparent dialog mellem skolen, eleven og lærepladsen fremmer gode lærepladsforløb og øger gennemførelsen.

Lærepladser

4

Kontinuerlig dialog med lærepladser

- På flere uddannelser er konkurrencen om lærepladser stor, der bør skolerne prioritere tæt og regelmæssig kommunikation med lærepladser og mestre. Fast tilknyttede kontaktpersoner fra virksomheden og skolen sikrer effektiv dialog og løsning af problemer. Involvering af mestre i skolens aktiviteter styrker samarbejdet og fremmer lærlingenes trivsel og faglige udvikling.
- Implementeringen af kontinuerlig dialog støtter lærlingene i at få den nødvendige støtte og vejledning, hvilket er afgørende for at øge mulighederne for gennemførelse af uddannelsen.

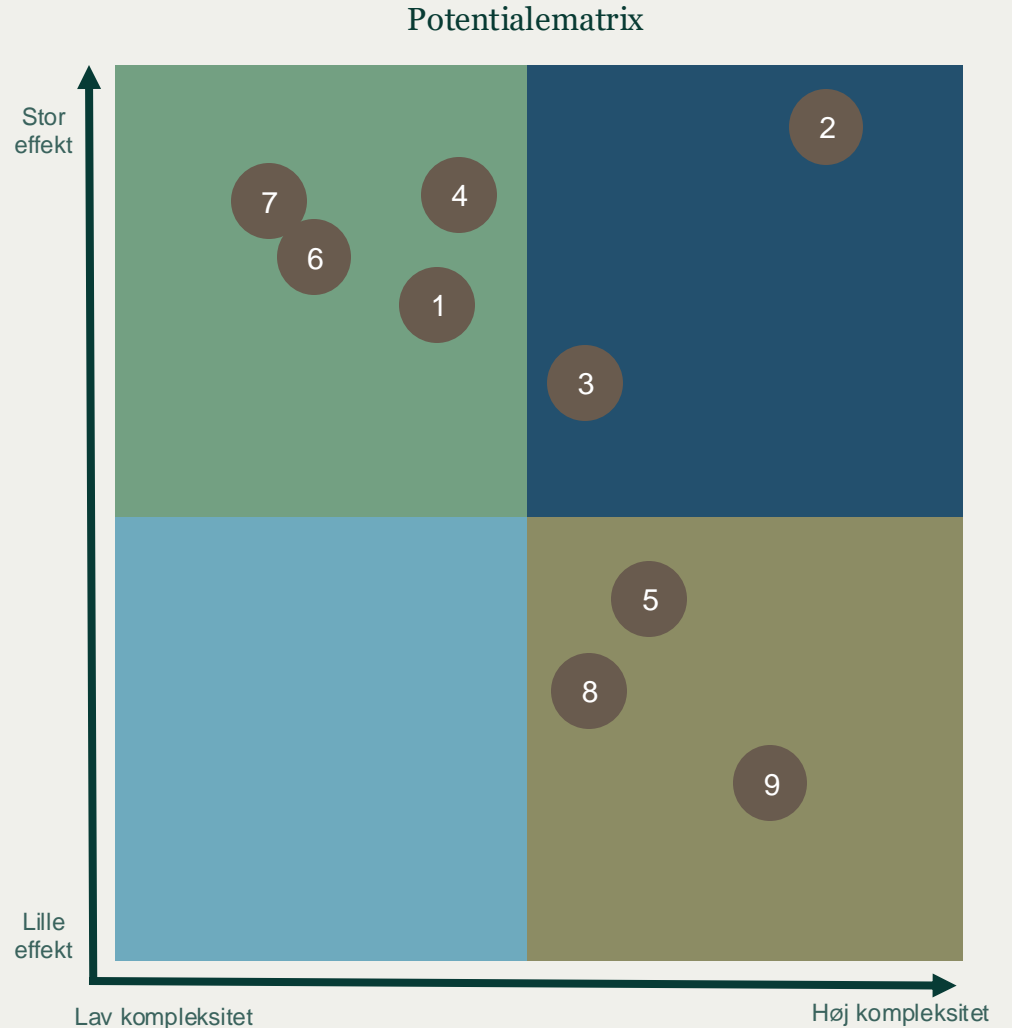
5

Anvendelse af og procedurer omkring lærepladsen.dk

- Konkurrencen om lærepladser kan være intens. Lærepladsen.dk tilbyder potentiale til at effektivisere matchet mellem elever og virksomheder med funktionen, der skal bruges som et *lærlingekort*. I nogle områder findes der succesoplevelser med at integrere brugen af værktøjet, hvilket har forbedret matchningsprocessen.
- For at optimere brugen af Lærepladsen.dk kræves klare procedurer og vejledning for både elever og virksomheder i, hvordan man bedst bruger værktøjet. Derudover kræves det, at blandt andre lokale uddannelsesudvalg motiverer og promoverer brugen af værktøjet. Dette vil styrke platformens rolle i at reducere frafald og sikre gode og vellykkede lærepladsforløb for alle parter.

Organisering, ledelse og samarbejde

- 1 Prioritering af pædagogiske kompetencer
- 2 Undervisning i mindre hold
- 3 Struktur og kontinuitet i undervisningen
- 4 Kommunikation om elever
- 5 Pædagogisk Diplom (PD) på fuldtid
- 6 Tydelig ledelsesmæssig retning for skolens pædagogiske arbejde
- 7 Elevfokus i ledelsen
- 8 Løbende evalueringer med elever
- 9 Samarbejde med lokale uddannelsesinstitutioner

Organisering, ledelse og samarbejde

1

Prioritering af pædagogiske kompetencer

- På grundforløbet har eleverne betydelige forskelle i håndværkserfaring, hvilket kræver varierende støtte og didaktiske tilgange fra faglærerne. Elever med begrænset erfaring risikerer at falde bagud uden tilstrækkelig pædagogisk støtte, hvilket kan øge risikoen for frafald.
  - Det er afgørende at styrke faglærernes pædagogiske kompetencer for at skabe et inkluderende læringsmiljø, hvor alle elever føler sig understøttet. Skoler kan med fordel ansætte lærere med solid pædagogisk baggrund for at sikre høj undervisningskvalitet og fremme elevernes faglige udvikling på grundforløbet.
-

2

Undervisning i mindre hold

- Store elevhold kan gøre det vanskeligt for lærerne at give individuel støtte og opmærksomhed, hvilket kan påvirke elevernes læring og trivsel negativt.
  - Ved at reducere holdstørrelserne til maksimalt 18 elever kan skolerne sikre bedre gennemførselsrater og mere fokuseret undervisning. Dette skaber et miljø, hvor eleverne føler sig set og hørt, hvilket forbedrer deres motivation og mindsker risikoen for frafald. Samtidig kan det også øge faglærernes jobtilfredshed, hvilket fremmer fastholdelse af faglærere og dermed kontinuiteten i undervisningsforløbene.
-

3

Struktur og kontinuitet i undervisningen

- Mange elever oplever ustruktureret undervisning med hyppige lærerskift, hvilket påvirker deres læring og motivation negativt.
- For at sikre stabilitet og kontinuitet bør skolerne stræbe efter at reducere antallet af lærerskift gennem planlagt undervisning med færre lærere pr. uge. Dette skaber en mere sammenhængende og effektiv læringsoplevelse, hvor eleverne bedre kan fokusere og opbygge stærkere relationer med deres lærere. Samtidigt giver det faglærerne langt bedre forudsætninger for i tide at samle elever op, der har det svært på uddannelsen.

Organisering, ledelse og samarbejde

4

Kommunikation om elever

- Manglende kommunikation mellem vejledere, faglærere og skolens ledelse kan hindre støtte til elever med særlige behov, hvilket påvirker deres trivsel og læring negativt. Effektiv og systematisk kommunikation gennem regelmæssige møder og opdateringer sikrer rettidig identifikation af problemer og målrettet støtte til eleverne.
- Dette fremmer et støttende læringsmiljø, hvor færre elever bliver overset, og hvor trivsel og læringsudbytte forbedres, hvilket reducerer risikoen for frafald.

5

Pædagogisk Diplom (PD) på fuldtid

- At sende faglærere på Pædagogisk Diplomuddannelse (PD) på deltid skaber udfordringer med undervisningsplanlægning og kontinuitet, hvilket påvirker både elevernes læringsoplevelse og undervisningskvaliteten. Erfaringer viser, at fuldtids PD giver bedre resultater.
- Ved at deltage fuldtid kan faglærere fokusere på deres efteruddannelse uden at forstyrre undervisningen, hvilket letter skemalægningen og sikrer kontinuitet. Det anbefales også at sende lærere afsted i makkerpar, hvis muligt, da det fremmer erfaringsudveksling og samarbejde. Implementeringen af fuldtids PD vil forbedre skolestrukturen og sikre, at lærere kan integrere ny viden direkte i undervisningen, til gavn for elevernes læring og udvikling.

6

Tydelig ledelsesmæssig retning for skolens pædagogiske arbejde

- Pædagogiske kompetencer er afgørende, og i særdeleshed på grundforløbet, men uklare retningslinjer og utilstrækkelig opfølgning på PD kan begrænse læringsudbyttet og anvendelse af kompetencerne i praksis. Nogle skoler oplever en negativ holdning til PD blandt faglærerne, hvilket reducerer dets potentiale som en ressourcetung prioritering.
- For at ændre opfattelsen af PD og sikre klare retningslinjer kan skolens ledelse implementere et PD-modul 0 ved onboarding af nye medarbejdere, som skolen driver. Her er målet at sikre forståelse for skolens pædagogiske principper og styrke integrationen af ny viden i undervisningen. Regelmæssige opsamlingsmøder vil fremme kollegial sparring og vidensdeling om pædagogiske greb, hvilket vil forbedre undervisningskvaliteten og øge gennemførelsen på skolen.

Organisering, ledelse og samarbejde

7

Elevfokus i ledelsen

- Skolernes ledelse bør prioritere elevernes trivsel over økonomiske hensyn. Det indebærer klare retningslinjer og procedurer, der sætter elevernes behov i centrum og skaber et inkluderende læringsmiljø. Medarbejderne skal have frihed til at imødekomme elevernes individuelle behov, hvilket kan øge motivationen og engagementet.
  - En sådan tilgang vil ikke kun understøtte en højere gennemførelsesrate, men også styrke lærernes investering i elevernes fremtid gennem en pædagogisk praksis, der reflekterer skolens værdier. Opgaven er derfor også meget kommunikativ for skolens ledelse, som skal kommunikere klart og tydeligt om dette til alle skolens medarbejdere.
-

8

Løbende evalueringer med elever

- Skolerne kan implementere systematiske, løbende evalueringer, herunder både elevsamtaler og anonyme spørge-skemaer. Disse redskaber skal anvendes til at forbedre undervisningen og støtte elevernes individuelle behov.
  - Ved at inddrage elevernes feedback aktivt kan skolen skabe et mere engagerende og inkluderende læringsmiljø, samtidig med at man identificerer elever, der har brug for særlig støtte. Det vil sikre, at eleverne føler sig hørt og set som aktive deltagere i deres egen uddannelsesproces. Evalueringerne skal således bruges af vejledere og faglærere og ikke som styringsværktøj for ledelsen.
-

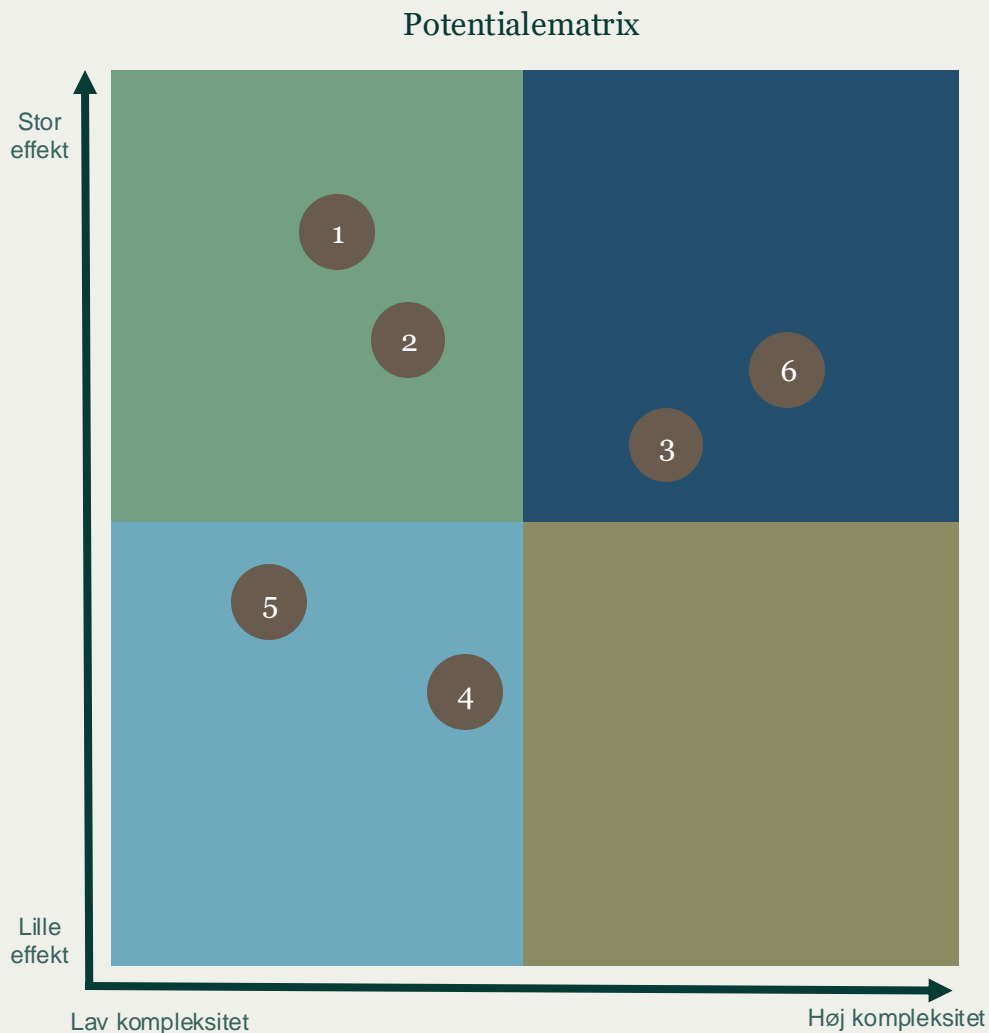
9

Samarbejde med lokale uddannelsesinstitutioner

- Mange elever vælger erhvervsuddannelser uden en klar forståelse, hvad uddannelsen egentlig indebærer. Dette kan medføre uoverensstemmelser mellem elevernes forventninger og uddannelsens indhold, hvilket i sidste ende kan resultere i frafald. Der ligger derfor en vigtig opgave i, at højne kommende elevers indblik i uddannelses opbygning og indhold, hvilket for flere skoler afspejler sig i samarbejdet med lokale uddannelsesinstitutioner.
- Ved at invitere sig selv på besøg på de omkringliggende uddannelsesinstitutioner, eller invitere dem ind på skolens matrikel til fælles aktiviteter, kan kendskabet til uddannelsen højnes og øger kommende elevers bevidsthed og forventning til uddannelsen, hvilket fremmer gode uddannelsesmatches med bedre gennemførelsesrater.

Socialt miljø og fysiske rammer

- 1 Sociale initiativer i de enkelte klasser
- 2 Fællesskab og sammenhold
- 3 Studieture og dagsudflugter
- 4 'Pige grupper' på tværs af uddannelser
- 5 Involver eleverne i kreativ indretning
- 6 Mulighed for at bo på kollegie (skolehjem)

Socialt miljø og fysiske rammer

1

Sociale initiativer i de enkelte klasser

- Risikoen for at føle sig isoleret, er særlig stor for elever på erhvervsskoler, hvor skift mellem skole og læreplads gør det svært at opretholde et sammenhængende socialt miljø. For at styrke elevernes trivsel og motivation foreslås små, hyggelige arrangementer på klasseniveau som morgenmadssamlinger, grillarrangementer og fællesspisning.
- Disse tiltag fremmer et mere inkluderende miljø og styrker relationerne blandt eleverne, hvilket kan bidrage til at mindske frafald og øge engagementet og det sociale miljø i klassen.

2

Fællesskab og sammenhold

- Elever på erhvervsskoler oplever ofte usikkerhed og social distance ved skolestart, hvilket kan hindre dem i at danne vigtige relationer. For at styrke fællesskabet og trivslen blandt eleverne foreslås ryste-sammen-aktiviteter og fælles rundvisninger i skoleopstarten, som flere skoler allerede beskriver at have gode erfaringer med.
- Disse initiativer kan bryde isen og skabe en mere sammenhængende klassekultur, hvor eleverne føler sig trygge og værdsatte. Samtidig kan det understøtte elevernes motivation for at igangsætte fælles aktiviteter på eget initiativ.

3

Studieture og dagsudflugter

- Elever efterlyser flere sociale aktiviteter og variation i deres skolehverdag. Studieture og dagsudflugter kan møde dette behov ved at styrke det sociale sammenhold i klasserne og samtidig tilføre en faglig dimension.
- Gennem besøg på relevante arbejdspladser og kulturelle institutioner kan eleverne få mulighed for at anvende deres teoretiske viden i praksis og udvikle sig både fagligt, personligt og socialt. Disse aktiviteter bør integreres i undervisningen for at øge elevernes motivation og engagement samt bidrage til et mere dynamisk skolemiljø.

4

'Pigegrupper' på tværs af uddannelser

- På mandsdominerede uddannelser er der en udfordring med markant overrepræsentation af mænd, hvilket kan afholde kvinder fra at søge ind. For at imødekomme dette, implementerer flere skoler frivillige sociale tiltag såsom pigegrupper på tværs af uddannelserne.
- Disse grupper giver kvindelige elever mulighed for at møde hinanden på tværs, og opbygge relationer og styrke fællesskabet, hvilket kan forbedre deres trivsel og fastholdelse på uddannelserne. Dette initiativ understøtter en inkluderende kultur og kan reducere frafald blandt kvindelige elever ved at skabe et mere støttende miljø, hvor alle føler sig velkomne og respekterede.

Socialt miljø og fysiske rammer

5

Involver eleverne i kreativ indretning

- På mange skoler føler eleverne sig ikke tilknyttet skolen på grund af få arrangementer efter skoletid og kedelige omgivelser/lokaler. En løsning til at fremme tilhørsholdet er at lade eleverne deltage i skolens indretning, hvor de kan bruge deres færdigheder til at skabe et mere inspirerende miljø.
  - Eksempler inkluderer tømrer- og malerarbejde på skolen, så eleverne kan bygge møbler og dekorere vægge. Denne inddragelse skaber ejerskab og styrker tilhørsforholdet, hvilket kan forbedre trivsel, engagement og gennemførselsrate på skolen.
-

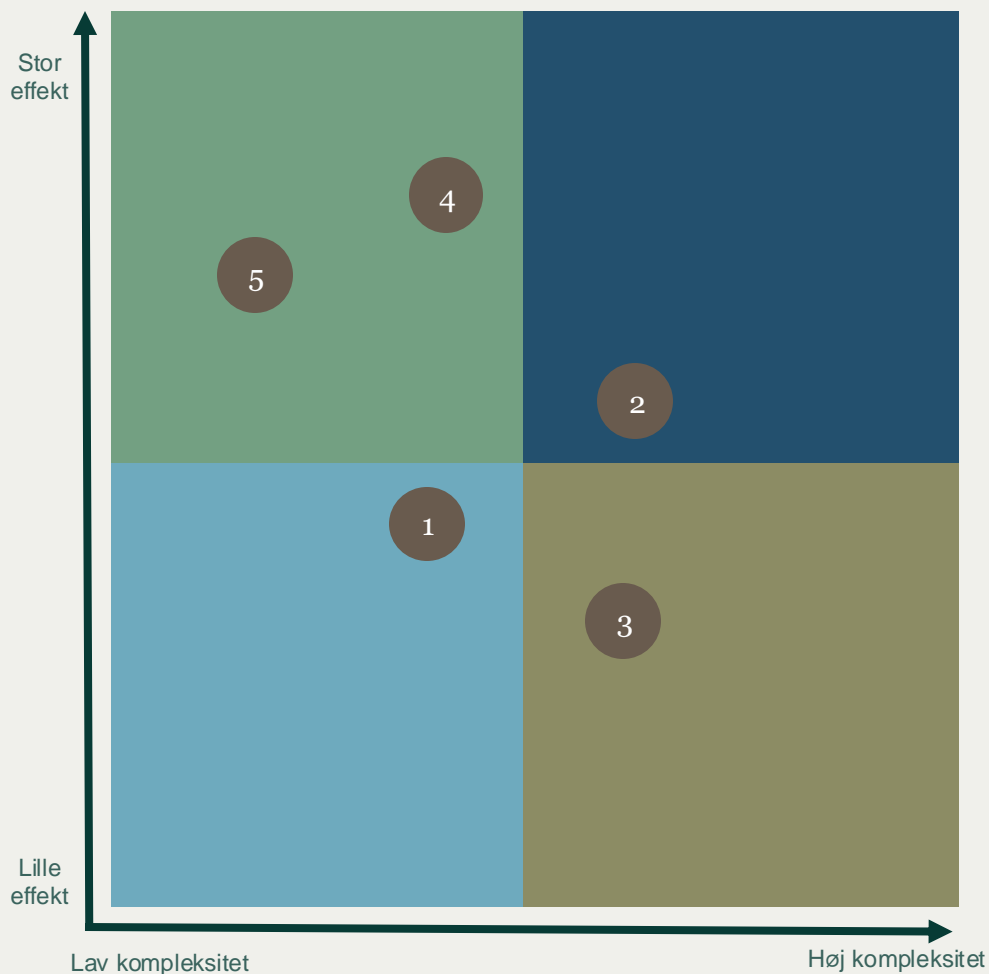
6

Mulighed for at bo på kollegie

- Elever med lang transporttid til skolen kan opleve nedsat motivation og svært ved at deltage i sociale aktiviteter. Ved at tilbyde kollegieværelser eller skolehjem til disse elever kan skolen reducere pendlingstiden og forbedre deres trivsel og motivation for at gennemføre uddannelsen.
- Kollegier fungerer samtidigt som sociale fællesskaber, hvor eleverne kan opbygge stærke relationer og investere sig i skolens liv. Dette kan øge deres motivation og gennemførelsesrate, da de får mere tid og energi til at fokusere på deres uddannelse og deltage aktivt i skolens fællesskab.

Overgange mellem skoleforløb

Potentialematrix

- 1 Klar struktur og planlægning
- 2 Samarbejde mellem faglærerne
- 3 Lærere kan observere hinandens undervisning
- 4 Konkret plan for GF1
- 5 Deltagelse i undervisning på senere forløb (peer to peer)

Overgange mellem skoleforløb

1

Klar struktur og planlægning

- En udfordring på erhvervsskolerne er en manglende struktur og klare planlægning af de forskellige skoleforløb. Eleverne føler sig ofte usikre med kun en vag idé om kommende forløb, opgaver og eksamenskrav, hvilket reducerer deres engagement.
- Ved at implementere en digital platform eller et fysisk kompendium med detaljerede beskrivelser af opgaver og læringsmål fra starten, kan skolerne reducere spildtiden og øge elevernes forberedelse. Denne strukturerede tilgang vil ikke blot støtte elevernes læring, men også øge deres motivation og bidrage til en mere effektiv og selvstændig undervisningsproces.

2

Samarbejde mellem faglærerne

- Manglende samarbejde mellem faglærere på tværs af skoleforløb skaber fragmenterede overgange mellem GF1 og GF2, hvilket kan forvirre eleverne og svække deres oplevelse af sammenhængende læringsforløb.
- For at forbedre dette bør skoler prioritere regelmæssige møder, hvor faglærere kan afklare og synkronisere læringsmål, undervisningsmetoder og roller. Ved at skabe en sammenhængende undervisning gennem fælles planlægning og strategier kan elevernes uddannelsesrejse blive mere struktureret og forudsigelig, hvilket kan øge deres engagement og bidrage til højere gennemførelse.

3

Lærere kan observere hinandens undervisning

- Manglende sammenhæng mellem skoleforløbene, særligt mellem GF1 og GF2 samt GF2 til HF, kan skabe forvirring omkring læringsmål og undervisningens struktur. For at afhjælpe dette kan lærere starte med at observere hinandens undervisning. Ved at deltage som observatører kan de lære af hinandens metoder og få indsigt i elevernes reaktioner.
- Observationerne muliggør bedre tilpasning af undervisningen til elevernes behov og giver lærerne mulighed for at give konstruktiv feedback. Dette initiativ fremmer en mere ensartet og struktureret undervisning, hvilket kan forbedre elevernes læringsoplevelse og støtte en mere flydende overgang mellem skoleforløbene. Samtidig kan tiltag være effektivt i onboardingprocesser til nye faglærere.

Overgange mellem skoleforløb

4

Konkret plan for GF1

- Elever på GF1 oplever ofte mangel på struktur og klare målsætninger, hvilket kan føre til demotivation og en opfattelse af, at forløbet er en formalitet. For at imødegå dette kan skoler med fordel udvikle en detaljeret plan for GF1, der tydeligt definerer læringsmål, opgaver, projekter og sammenhæng med den resterende del af uddannelsen.
  - Denne plan vil give eleverne en klar retning og forståelse af, hvad de skal opnå, hvilket kan øge deres engagement og motivation. Ved at arbejde mod konkrete resultater, vil eleverne opleve større mening og værdi i GF1, hvilket kan styrke deres læringsoplevelse og mindske risikoen for frafald.
-

5

Deltagelse i undervisning på senere forløb (peer to peer)

- Elever står ofte overfor udfordringer med manglende klarhed omkring uddannelsens struktur og læringsmål, hvilket kan føre til lav motivation og øget risiko for frafald. En løsning kan være at implementere peer-to-peer deltagelse, hvor elever fra fx hovedforløbet deltager i undervisningen på grundforløbet og omvendt.
- Dette tiltag vil give eleverne bedre indsigt i kommende forløb og de krav, de skal opfylde. Det vil styrke deres engagement og motivation ved at skabe klarhed og forventningsafstemning. Desuden kan det fremme sociale bånd mellem elever på tværs af uddannelsesforløb, hvilket kan forbedre trivsel og styrke det fælles læringsmiljø.

Kontakt

Udarbejdet af
Moos-Bjerre A/S
Den 9. juli 2024

Henvendelser angående analysen kan rettes til:
Jacob Yulzari
Telefon: 4127 8877
E-mail: jay@moos-bjerre.dk

